

I C 1328/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu - Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Katarzyna Gawecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Maria Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2014 r. w Poznaniu

sprawy

z powództwa:

(...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.

przeciwko:

J. F.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 106 191,32 zł. (sto sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt jeden złotych 32/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty ;
2. kosztami procesu obciąża w całości pozwaną i na tej podstawie:
 - a) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.928 zł.(cztery tysiące dziewięćset dwadzieścia osiem złotych)
 - b) nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 3982 zł. (trzy tysiące dziewięćset osiemdziesiąt dwa złote)

/-/SSO Katarzyna Gawecka

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej J. F. kwoty 106.191,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód wniósł również o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności w sytuacjach prawem przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 30 września 2010r. pozwana w stanie po użyciu alkoholu spowodowała wypadek komunikacyjny, w którym szkodę ponieśli P. K. i A. K.. W związku z tym zdarzeniem powód, z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wpłacił poszkodowanym łącznie kwotę 106.191,32 zł. W konsekwencji uznał za zasadne dochodzenie od powódki zwrotu powyższej kwoty na podstawie art. 43 pkt. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 12 lutego 2013r., pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Jednocześnie podniosła, że całkowicie podważa słuszność wysokości wypłaconego przez powoda odszkodowania oraz prawidłowość określenia uszczerbku na zdrowi jakiego doznali A. K. i P. K.. Nadto pozwana zwracała uwagę na podejmowanie przez nią prób polubownego zakończenia sporu z powodem oraz swą trudną sytuację materialną (k. 9-12).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 września 2010r. w D., pozwana J. F., kierując samochodem osobowym marki F. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 2,85 promila alkoholu we krwi, naruszyła umyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że jadąc z kierunku miejscowości W. w kierunku miejscowości O. na łuku drogi nie zachowała należytej ostrożności i rozwagi, w wyniku czego utraciła panowanie nad pojazdem, zjechała na prawe nieutwardzone pobocze drogi, a następnie wjechała na przeciwny pas ruchu, zderzając się czołowo z jadący z naprzeciwka samochodem matki O. (...) kierowanym przez P. K., powodując nieumyślnie u jego pasażerki A. K. obrażenia ciała w postaci urazu głowy, stłuczenia klatki piersiowej, złamania lewej kości łokciowej z przemieszczeniem, pęknięcia śledziony skutkującej krwotokiem do jamy otrzewnej oraz koniecznością jej usunięcia, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu pod postacią choroby realnie zagrażającej życiu, a u P. K. obrażenia ciała w postaci złamania trzonu lewej kości udowej z przemieszczeniem, wieloodłamowego złamania otwartego rzepki prawej, złamania nasady kości udowej prawej, złamania kości łokciowej prawej i złamania żeber X i XI po stronie lewej, które naruszyły czynności narządów ciała na okres dłuższy niż 7 dni. Powyższy czyn pozwanej został zakwalifikowany jako przestępstwo, za które została ona skazana prawomocnym wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w Szamotułach (sygn. akt II K 1543/10) z dnia 17 lutego 2011r.

Dowód: dokumenty zawarte w aktach SR w Szamotułach o sygn. akt II K 1543/10, w tym w szczególności wyrok tego Sadu k. 95.

Kierowany przez pozwaną pojazd objęty był ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w powodowym towarzystwie ubezpieczeniowym. W związku z wszczętym postępowaniem likwidacyjnym, na podstawie przedstawionej przez poszkodowanych dokumentacji medycznej oraz sporządzonego orzeczenia i opinii lekarskiej, powód wypłacił na rzecz P. K. świadczenie odszkodowawcze w łącznej wysokości 72.132,90 zł (w tym 66.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, 6.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki i 132,90 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia), a na rzecz A. K. świadczenie odszkodowawcze w łącznej wysokości 34.058,42 zł (w tym 34.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i 58,42 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia).

Okoliczności bezsporne, nadto: dokumenty zawarte w aktach szkodowych nr (...)i (...), w tym w szczególności decyzje o wypłacie odszkodowań, dowodów wypłat, dokumentacji medycznej, informacji o polisie ubezpieczeniowej.

Przedmiotowy wypadek komunikacyjny wywołał bardzo poważne skutki w życiu poszkodowanej A. K.. Po wypadku i kilkudniowym pobycie w szpitalu przez okres sześciu miesięcy korzystała ona ze zwolnienia lekarskiego. Następnie korzystała ona z zasiłku rehabilitacyjnego. Niezdolność do pracy poszkodowanej trwała przez okres około dwóch lat.

Dowód: zeznania świadka A. K. , zeznania świadka P. K. – w protokole elektronicznym rozprawy z dnia 18 lutego 2014r. k. 120-122.

Na skutek przedmiotowego wypadku poszkodowany P. K. przez okres ponad 20 dni przebywał w szpitalu, miał problemy z chodzeniem – przez okres około pół roku korzystał z pomocy wózka inwalidzkiego. Poszkodowany przez okres sześciu miesięcy przebywał na urlopie zdrowotnym, a następnie korzystał z zasiłku rehabilitacyjnego. Nie podjął pracy do chwili obecnej, poszukuje zatrudnienia.

Dowód: zeznania świadka A. K. , zeznania świadka P. K. – w protokole elektronicznym rozprawy z dnia 18 lutego 2014r. k. 120-122.

Pismami z dnia 9 lutego 2012r. powód wezwał pozwaną do zapłaty łącznie kwoty 106.191,32 zł tytułem świadczenia regresowego wynikające z zapłaty na rzecz A. K. i P. K. świadczeń odszkodowawczych związanych ze skutkami wypadku z dnia 30 września 2010r. W odpowiedzi, pismem z dnia 8 marca 2012r. oraz pismem z dnia 15 kwietnia 2012r. pozwana wniosła do powoda o umorzenie części należności regresowej i w pozostałej części rozłożenie jej na raty.

Dowód: wezwania do zapłaty k. 50, 61, pisma pozwanej k. 62-64.

Poszkodowani w przedmiotowym wypadku A. K. i P. K. uznali świadczenia wypłacone przez powoda w toku postępowania likwidacyjnego za niewystarczające. W związku z tym, w maju 2012r., wnieśli do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew o zasądzenie od powoda na swoją rzecz dalszych świadczeń o charakterze odszkodowawczym, w tym zadośćuczynień za doznane krzywdy. W toczącej się pod sygnaturą akt I C 1223/12 sprawie przeprowadzone zostały dowody z opinii biegłych.

Na płaszczyźnie chirurgicznej u poszkodowanej A. K. jest obecnie rozpoznawany:

- stan po leczeniu operacyjnym stłuczenia brzucha z uszkodzeniem śledziony, sieci, kreski jelita cienkiego i następowym krwawieniem do jamy otrzewnej – stan po usunięciu śledziony,
- stan po leczeniu zachowawczym, a następnie operacyjnym złamania z przemieszczeniem trzonu kości łokciowej,
- stan po leczeniu zachowawczym stłuczenia głowy,
- stan po leczeniu zachowawczym stłuczenia klatki piersiowej,
- stan po leczeniu chirurgicznym urazu wielonarządowego,
- stan po leczeniu zachowawczym potłuczenia ogólnego,

Urazy powstałe u poszkodowanej w związku z przedmiotowym wypadkiem związane były ze znacznym i długotrwałym odczuwaniem bólu (przez okres od kilkunastu do kilkudziesięciu dni). Trwały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanej w związku z wyżej wymienionymi następstwami wypadku wynosi 35%.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej oraz ortopedii i traumatologii A. B. k. 241-256 akt SO w Poznaniu o sygn. I C 1223/12.

Dodatkowym uszczerbkiem poszkodowanej doznany na skutek wypadku są powstałe na jej ciele blizny. Występują one w okolicy łokcia lewego, w okolicy skroniowej lewej głowy, na powierzchni klatki piersiowej, na lewym przedramieniu i w okolicach brzucha. Trwały uszczerbek poszkodowanej z tym związany wynosi 33%.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii plastycznej i rekonstrukcji estetycznej P. S. k. 298-301 akt SO w Poznaniu o sygn. I C 1223/12.

Na płaszczyźnie chirurgicznej u poszkodowanego P. K. jest obecnie rozpoznawany:

- stan po leczeniu wieloodłamowego złamania trzonu kości udowej lewej,
- stan po leczeniu operacyjnym wieloodłamowego, otwartego złamania rzepki prawej,
- stan po leczeniu zachowawczym złamania nasady dalszej kości udowej prawej,

- stan po leczeniu operacyjnym wieloodłamowego złamania trzonu kości łokciowej prawej,
- stan po leczeniu operacyjnym złamania z przemieszczeniem trzonu kości łokciowej prawej,
- stan po leczeniu zachowawczym złamania żeber X i XI po stronie prawej,
- stan po leczeniu zachowawczym urazu wielonarządowego,
- stan po leczeniu zachowawczym potłuczenia ogólnego,
- powikłanie w postaci zakrzepicy żył głębokich kończyny dolnej lewej leczone zachowawczo.

Urazy powstałe u poszkodowanego w związku z przedmiotowym wypadkiem związane były ze znacznym i długotrwałym odczuwaniem bólu (przez okres od kilkunastu do kilkudziesięciu dni). Trwały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego w związku z wyżej wymienionymi następstwami wypadku wynosi 65%.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej oraz ortopedii i traumatologii k. 258-275 akt SO w Poznaniu o sygn. I C 1223/12.

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za w pełni wiarygodną treść zeznań świadków A. K. i P. K.. Omawiane wypowiedzi procesowe były logiczne i wzajemnie spójne. Podawane przez świadków konsekwencje zaistniałego zdarzenia, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego, były zbieżne ze skutkami wypadku ustalonymi prawomocnym wyrokiem karnym Sadu Rejonowego w Szamotułach. Wskazać należy w tym miejscu, że ustalenia te, w tym również w zakresie obrażeń wywołanych u poszkodowanych, na mocy art. 11 k.p.c., były dla Sądu rozpatrującego niniejszą sprawę wiążące.

Sąd uznał również za wiarygodne dowody z dokumentów prywatnych i urzędowych, których autentyczności oraz treści nie zakwestionowała żadna ze stron. W tym miejscu wskazać należy na istotne znaczenie, zawartych w aktach Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. I C 1223/12, dokumentów przedstawiających, sporządzone w tej sprawie, opinie biegłych sądowych z zakresu medycyny. Także przedstawiane przez biegłych wnioski były logicznie powiązane ze skutkami wypadku stwierdzonymi prawomocnym wyrokiem karnym.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zgłoszone w niniejszej odnosi się do żądania świadczenia regresowego (tzw. regres nietypowy) kierowanego do pozwanej w związku z konsekwencjami wypadku z dnia 30 września 2010r. Podstawę prawną tego roszczenia stanowi art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 392 ze zm.; zwana dalej „ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych”). Zgodnie z treścią tego przepisu zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo dochodzenia od kierujących pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący – m.in. - wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

W odniesieniu do powyższego przepisu, zwrócić należy uwagę na fakt, że dla uwzględnienia roszczenia zwrotnego zakładu ubezpieczeń na jego podstawie bez znaczenia jest, czy stan po użyciu alkoholu miał wpływ na zaistnienie wypadku; wystarczy ustalenie samego stanu po użyciu alkoholu. Generalnie można stwierdzić, że we wszystkich przypadkach, w których zakład ubezpieczeń ma prawo dochodzenia zwrotu wypłaconego odszkodowania, bez znaczenia jest istnienie związku przyczynowego między okolicznościami wymienionymi w tym przepisie a powstaniem szkody (por. Bieniek G. w. Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe; Warszawa 2007 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, publ. w LexPolonica Maxima). W konsekwencji legitymowany czynnie w niniejszej sprawie zakład (...) z siedzibą w W., w celu wykazania roszczenia zobowiązany był do wykazania jedynie, że w związku z zaistniałym wypadkiem komunikacyjnym powódka prowadziła objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy

pojazdów mechanicznych samochodów w stanie nietrzeźwości i powód z tytułu odszkodowania za skutki wypadku wypłacił poszkodowanym daną kwotę pieniężną. Oczywiście nie wyklucza to ewentualnej zasadności zarzutu pozwanej, według którego wysokość wypłaconego przez powoda odszkodowania przewyższa wysokość szkody. Wszak w art. 43 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych mowa jest o prawie żądania wypłaconego odszkodowania, a więc świadczenia ekwiwalentnego w stosunku do zaistniałej szkody. Aktualność zachowuje przy tym pogląd wyrażony w wyroku Sadu Najwyższego z dnia 17 marca 1971r. (II PR 659/68, publ. OSNC 1970/12/231). Odnosząc do powyższej kwestii okoliczności faktyczne rozpatrywanej sprawy zauważyć należy, że niewątpliwie wypadek z dnia 30 września 2010r. spowodowała pozwana J. F. w stanie nietrzeźwości (co przesądza prawomocny wyrok karny), a tytułem spełnienia roszczeń odszkodowawczych poszkodowanych A. K. i P. K. za skutki powyższego wypadku powód wypłacił im kwoty wskazane w treści pozwu. Omawiane okoliczności faktyczne dają zatem podstawę do wyciągnięcia, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, wniosku o spełnieniu przez powoda przesłanek roszczenia regresowego, w tym w zakresie wypłaty przez powoda świadczeń odszkodowawczych. Ciężar dowodu ewentualnego braku ekwiwalentności pomiędzy świadczeniami wypłaconymi przez powoda a wysokością szkody poniesionej przez poszkodowanych spoczywał zatem na pozwanej, która z twierdzeń tych wywodziła skutki prawne. W świetle całokształtu okoliczności rozpatrywanej sprawy stanowisko pozwanej nie może być jednak uznane za zasadne. Wskazać należy w tym miejscu, że już z prawomocnego wyroku karnego wynika, że skutki wypadku, po stronie poszkodowanych, były bardzo poważne. Na znaczny rozmiar krzywdy powstałej u A. K. i P. K. wskazuje przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, w tym spójne zeznania poszkodowanych przesłuchanych w charakterze świadków. Znaczny i trwały uszczerbek na ich zdrowiu potwierdzają dowody z dokumentów zawierających opinie biegłych sądowych z zakresu medycyny zawarte w aktach Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. I C 1223/12. W tych okolicznościach Sąd rozpatrujący niniejszą sprawę nie miał wątpliwości, że zadośćuczynienie wypłacone przez powoda poszkodowanym było kwotą adekwatną do poniesionych przez nich krzywd oraz kwotą odpowiednią w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Niewątpliwie również w toku postępowania likwidacyjnego zostały udokumentowane szkody w postaci kosztów leczenia i konieczności opieki osób trzecich nad P. K., wobec czego wypłacone przez powoda odszkodowanie odpowiadało treści art. 444 § 1 k.c.

Wobec spełnienia przez powoda przesłanek określonych w art. 43 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Sąd zasądził od pozwanej na jego rzecz żadaną kwotę 106.191,32 zł (pkt. 1 wyroku), odpowiadającą wartości wypłaconych przez niego świadczeń odszkodowawczych.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu, uznając, że w dniu wniesienia powództwa pozwana znajdował się w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia regresowego. Niewątpliwie przed tą datą dotarły do pozwanej wezwania do zapłaty wystosowane przez powoda pismami z dnia 9 lutego 2012r., o czym świadczą odpowiedzi pozwanej (pisma z dnia 8 marca i 15 kwietnia 2012r.) zawierające wnioski o rozłożenie świadczenia na raty.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 par. 1 k.p.c., zgodnie z wynikiem sprawy obciążając nimi w całości pozwaną. W konsekwencji należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.928,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – 3.600,00 zł oraz równowartości poniesionej przez powoda opłaty sądowej od pozwu – 1.328,00 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie par. 2 ust. 1 i 2, par. 3 ust. 1 i par. 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst. jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 490).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst. jednolity Dz.U. z 2010r., nr 90, poz. 594 ze zm.) należało ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.982,00 zł tytułem tymczasowo poniesionych przez niego kosztów.

/-/SSO Katarzyna Gawecka